

Extrakurikulární a rozvojové aktivity ZŠ

3.II/10 Klub pro žáky ZŠ

Investiční priorita	IP 3
Specifický cíl	SC 1 (02.3.61.1)
Cíle a popis realizace aktivity	Cílem aktivity je realizace klubu pro žáky základní školy. Aktivita má formu volnočasové aktivity a vede k rozvoji klíčových kompetencí žáků. Takto získané znalosti, dovednosti a kompetence se také promítají i do povinné složky vzdělávání žáka. Aktivita umožňuje vedle rozvoje žáků i profesní rozvoj pedagogických pracovníků školy. Klub bude zřízen pro podporu žáků v jedné z variant aktivity (a, b, c, d, e, f) uvedených v Podrobné specifikaci šablony. Klub může být veden pedagogem, asistentem pedagoga či jiným pedagogickým pracovníkem školy, který bude vedením školy určen pro vedení klubu (tzn. vedoucím klubu může být i např. student 4. nebo 5. ročníku fakult připravujících budoucí pedagogické pracovníky). Klub je možno zřídit pro nejméně šest žáků základní školy. Podmínkou zřízení klubu je zařazení nejméně dvou žáků ohrožených školním neúspěchem. Při identifikaci žáků ohrožených školním neúspěchem je možné sledovat následující oblasti: • nízká motivace ke vzdělávání; • dlouhodobá a opakovaná prospěchová neúspěšnost; • nedůslednost ve školní přípravě; • kázeňské přestupky; • nedůsledné rodičovské vedení; • sociokulturně znevýhodněné prostředí. Výběr žáků je zcela v kompetenci ředitele školy. V období pěti po sobě jdoucích měsících, ve kterých probíhá výuka, bude realizováno minimálně 16 schůzek v délce trvání 90 minut. Klubové schůzky se konají zpravidla jedenkrát týdně. Na přípravu a následnou reflexi každé schůzky je určena časová dotace 2,5 hodiny. Pokud v jednom týdnu klub odpadne, může škola v dalším týdnu realizovat klub dvakrát.

	Pro naplnění výstupu je nezbytné, aby průměrná návštěvnost aktivity byla min. 75 % z celkového počtu zapsaných žáků ⁶⁵ .
Cílová skupina	Žáci základních škol
Výstup aktivity	Ucelený proces zřízení, vybavení a realizace klubu
Dokládání výstupů ve zprávě o realizaci projektu	1. čestné prohlášení statutárního orgánu o zapojení alespoň dvou žáků ohrožených školním neúspěchem; 2. sken třídní knihy klubu s tímto minimálním obsahem: • celkový počet přihlášených žáků k datu konání každé schůzky; • počet přítomných žáků z každé schůzky; • jméno vedoucího klubu; • stručný popis náplně/průběhu každé schůzky; • datum a čas konání každé schůzky.
Dokládání výstupů pro kontrolu na místě	1. identifikace žáků ohrožených školním neúspěchem pro minimálně dva žáky;⁶⁶ 2. originál třídní knihy klubu; 3. plán aktivit klubu; 4. kontrola přímo v klubu (pokud by kontrola na místě probíhala v době konání klubu): diskuze s vedoucím klubu, případně se žáky, kontrola, že klub probíhá po vyučování.
Indikátor výstupu	5 12 12 Počet rozvojových aktivit vedoucích k rozvoji kompetencí
Celkové náklady na aktivitu v Kč	21 164

Podrobná specifikace šablony:

Aktivita (činnost klubu) vyžaduje důkladnou přípravu před konáním každého jednotlivého setkání. Zároveň je pro kvalitní realizaci nutná i následná reflexe, protože se v činnosti klubu jedná zpravidla o aktivizační a komplexní metody vzdělávání, které dosud vedoucí klubu mohl uplatňovat méně často právě z důvodu větší náročnosti na přípravu a realizaci. Je třeba respektovat individuální potřeby a požadavky žáků, jako je např. rozdílná úroveň dovedností, jejich věk (aktivita nemusí být určena pro žáky jednoho ročníku) a různé zájmy. Vedoucí v rámci klubu každého žáka nejen pozoruje a

⁶⁵ Průměrná návštěvnost se počítá jako podíl $m/n \cdot 100$, kde m je součet fyzicky přítomných žáků na jednotlivých schůzkách a n je součet přihlášených žáků na jednotlivé schůzky.

⁶⁶ Doložení identifikace, jeho forma a obsah a způsob výběru těchto žáků jsou ponechány v kompetenci ředitele školy, je však povinností školy tyto informace/dokumenty při kontrole na místě předložit.

pravidelně vyhodnocuje, ale především pro žáka připravuje a nabízí takové aktivity a činnosti, které mu umožní naučit se něco nového, a tak povedou k jeho rozvoji. Zároveň je třeba naplánovat aktivity tak, aby byly pro žáky přínosné, motivující a pestré.

Pokud je žák do klubu přihlášen, je pro něj docházka povinná a jeho nepřítomnost musí být zákonným zástupcem žáka písemně omluvena.⁶⁷

Po celou dobu realizace klubu nemusí být podpoření stále stejní žáci. V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo ukončení docházky žáka do klubu (např. z důvodu stěhování apod.) je možné přijmout na jeho místo jiného žáka.

Nejnižší požadovaný počet žáků přítomných na jednom setkání klubu není stanovený. Pokud by nastala situace, kdy nepřijde ani jeden žák, bude setkání nahrazeno.

Jedna šablona Klubu pro žáky ZŠ (16 setkání) je realizována vždy v jedné z následujících tematických variantách (v rámci jedné šablony není možné kombinovat více variant zaměření klubu):

a) čtenářský klub

b) klub zábavné logiky a deskových her;

c) klub komunikace v cizím jazyce;

d) badatelský klub;

e) klub občanského vzdělávání a demokratického myšlení;

f) klub ICT.

a) Tři pilíře činnosti **čtenářského klubu**:

- i. Žáci si přímo v klubu čtou knihy dle svého výběru (tzv. dílna čtení, cca 10 až 20 minut dle úrovně čtenářů).
- ii. Žáci si doporučují knihy navzájem (součástí každého klubu je rozhovor o domácí četbě, případně o četbě v rámci klubu).
- iii. Žáci odcházejí s knihou domů (tj. půjčí si ji z klubové knihovničky, případně pokračují v rozečtené knize).

b) Činnost v **klubu zábavné logiky a deskových her** vede k rozvoji logického (ale i informatického) a strategického myšlení žáků.

c) Činnost **klubu komunikace v cizím jazyce** bude zaměřená zejména na rozvoj komunikačních schopností v cizím jazyce.

Příklady činností:

- „filmový klub“ - společné a komentované promítání filmů, které nejsou dabované – viz např. článek <http://www.eduin.cz/tiskove-zpravy/pet-argumentu-proti-dabingu-stredoskolaci-chteji-v-ceske-televizi-anglictinu/>,
- dramatická výchova v cizím jazyce (např. pohádka pro spolužáky v jednoduchém zpracování – Pohádka o velké řepě v angličtině, němčině apod.),

⁶⁷ Za akceptovatelnou se považuje i omluva prostřednictvím systému Bakaláři či emailem na adresu vedoucího klubu/školy.

- skupinová práce – např. překlady textů písní z cizího jazyka do češtiny,
- projektová výuka v cizím jazyce – např. překlad webových stránek školy do cizího jazyka, překlad školního časopisu do cizího jazyka, vydávání školního časopisu v cizím jazyce, tvorba titulků k cizojazyčnému filmu, přehlídka v recitaci v cizím jazyce atd.,
- podpora a společné zapojení členů klubu do korespondenčních aktivit s žáky ze zahraničních škol, zapojení klubu do partnerských aktivit škol na internetu (on-line chatování žáků v cizím jazyce apod.),
- příprava a organizace akcí pro spolužáky zaměřených na seznámení s realitami zemí, jejichž jazyk je ve škole vyučován – např. Den Švýcarska apod.,
- uspořádání motivačních akcí pro žáky školy zaměřených na podporu zájmu žáků o výuku cizích jazyků – např. besedy s žáky nebo rodiči, kteří dlouhodobě žijí/žili v zahraničí apod.,
- obsahová příprava akcí pro realizaci spolupráce s partnerskou školou v zahraničí,
- obsahová příprava doprovodných akcí pro spolužáky realizovaných v rámci výměnných pobytů (spolupráce s partnerskou školou nebo v programech zaměřených na podporu výjezdů žáků do zahraničí).

d) Činnost **badatelského klubu** je zaměřena na rozvoj badatelských dovedností v přírodovědných, technických a společenských oborech a na zvyšování funkční gramotnosti v těchto oborech s možností využití polytechnických pomůcek s důrazem na zatraktivnění technického, přírodovědného a environmentálního vzdělávání včetně motivace žáků k dalšímu technickému a přírodovědnému vzdělávání. Rozvíjí se při něm schopnost práce s informacemi (jejich sběru, třídění a vyhodnocování), posuzování argumentů, kritického myšlení, kladení otázek, navrhování a formulace otázek a hypotéz a jejich praktického ověřování vlastním výzkumem (bádáním) a samostatným objevováním vědy a techniky prostřednictvím osobní zkušenosti.

Příklady činností:

- hry a činnosti se stavebnicemi a nářadím;
- pokusy a objevy;
- hry a tvoření s různorodými materiály;
- hry a tvoření s přírodninami;
- hry a vytváření z různých již použitých či odpadních materiálů, problematika recyklace;
- praktické seznamování s technikou v našem životě;
- práce s informacemi;
- poznávání vybraných řemeslných dovedností;
- pěstitelské práce, případně i chovatelské.

e) Činnost **klubu občanského vzdělávání a demokratického myšlení** je zaměřena na získání znalostí a dovedností pro demokratické občanství, udržitelný rozvoj, občanskou aktivitu, iniciativu a participaci - zapojování do věcí veřejných, posílení přesvědčení o vlastním vlivu a pocitu odpovědnosti za věci veřejné. Rozvíjeny mohou být dovednosti a postoje jako např. týmová práce, kooperativní dovednosti, komunikace, budování vzájemné tolerance a respektu k odlišnostem, předcházení a řešení konfliktů. Práce může probíhat např. formou

facilitovaných diskuzí, simulačních a rolových her, projektové výuky (řešení praktických projektů užitečných pro dané místo), dobrovolnických aktivit, dětských parlamentů, přípravy a účasti na fórech mladých apod. Vhodné rámce vymezení rozvíjených občanských kompetencí viz např. <http://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=13088>.

- f) Činnost **klubu ICT** je zaměřena na rozvoj informatického myšlení a digitální gramotnosti žáků, a to např. formou používání robotických stavebnic a robotů, základů programování, využívání zařízení typu Arduino, Micro Bit, Raspberry Pi, Banana Pi apod., kybernetické bezpečnosti a prevence kyberšikany apod. V rámci klubu může také docházet k exkurzím do firem a společností zabývajících se informačními technologiemi, výměnám zkušeností a diskusím s odborníky. Klub lze realizovat i formou používání vlastních digitálních zařízení žáků (BYOD).

Příjemce v třídní knize klubu uvede variantu, kterou zvolil. Realizace a činnost klubu v jakékoliv variantě musí být primárně zaměřena na rozvoj kompetencí pedagoga ve vzdělávání a vedení heterogenní skupiny žáků, podporu rovnosti přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a využití potenciálu každého žáka, snížení předčasných odchodů žáků ze vzdělávání, prevenci rizikového chování, týmovou spolupráci žáků.

Obecné zásady:

Plán činnosti klubu zpracovává vedoucí klubu. Obsahuje návrh náplně jednotlivých schůzek klubu minimálně na čtyři schůzky klubu. Plán je možné v průběhu činnosti klubu upravovat podle aktuální situace.

Konkrétní náplň práce, rozsah a rozpis jednotlivých činností pro vedoucího pracovníka klubu i jeho odměňování stanoví ředitel školy na základě skutečných potřeb žáků.

Činnost klubu nesmí být poskytována žákům za úplatu.

Příklady zvolení vícenásobného počtu šablon:

V případě, že škola zvolí šablonu např. dvakrát, může realizovat klub pro:

- dvě skupiny, přičemž v každé skupině bude minimálně šest různých žáků ZŠ, z nichž v každé budou minimálně dva žáci ohrožení školním neúspěchem a zároveň jednotlivé klubové schůzky obou skupin nebudou probíhat společně.
- Stejnou skupinu minimálně šesti žáků, z nichž minimálně dva budou žáci ohrožení školním neúspěchem, která absolvuje dvojnásobek aktivity, tj. 32 schůzek v délce trvání 90 minut v období pěti po sobě jdoucích měsíců, ve kterých probíhá výuka.
- Skupinu minimálně 12 žáků, z nichž minimálně čtyři budou žáci ohrožení školním neúspěchem, která společně absolvuje 16 schůzek v délce trvání 90 minut v období pěti po sobě jdoucích měsíců, ve kterých probíhá výuka. Ve skupině působí paralelně dva vedoucí klubu. V případě volby této možnosti zároveň druhý vedoucí klubu nemusí být nutně pedagog. Na přípravu a následnou reflexi každé schůzky je určena časová dotace 2,5 hodiny pro každého vedoucího.

Vzory dokumentů (čestné prohlášení, třídní kniha včetně vzorce pro výpočet průměrné docházky) budou zveřejněny na webových stránkách MŠMT nejpozději před vydáním Rozhodnutí o poskytnutí dotace.